DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 26 juni 2008 *

I de förenade målen C-329/06 och C-343/06,

angående två beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, från Verwaltungsgericht Sigmaringen (Tyskland) (C-329/06) och Verwaltungsgericht Chemnitz (Tyskland) (C-343/06), av den 27 juni respektive den 3 augusti 2006 som inkom till domstolen den 28 juli respektive den 8 augusti 2005, i målen

Arthur Wiedemann (C-329/06)

mot

Land Baden-Württemberg,

och

* Rättegångsspråk: tyska.

Peter Funk (C-343/06)

mot

Stadt Chemnitz,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas (referent) samt domarna J.N. Cunha Rodrigues, J. Klučka, A. Ó Caoimh och A. Arabadjiev,

generaladvokat: Y. Bot,
justitiesekreterare: handläggaren B. Fülöp,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 27 september 2007,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Arthur Wiedemann, genom G. Stöger, Rechtsanwalt,

— Peter Funk, genom A.M. Kohn, Rechtsanwalt,

— Land Baden-Württemberg, genom F. Laux, i egenskap av ombud,

— Tysklands regering, genom M. Lumma och C. Schulze-Bahr, båda i egenskap av ombud,

— Italiens regering, genom I.M. Braguglia, i egenskap av ombud, biträdd av S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

— Portugals regering, genom L. Fernandes och M. Ribes, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom G. Braun och N. Yerrell, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 14 februari 2008 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 1.2, 7.1, 8.2 och 8.4 i rådets direktiv 91/439/EEG av den 29 juli 1991 om körkort (EGT L 237, s. 1; svensk specialutgåva, område 7, volym 4, s. 22), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 av den 29 september 2003 (EUT L 284, s. 1) (nedan kallat direktiv 91/439).

2 Respektive begäran har framställts i mål mellan Arthur Wiedemann och Land Baden-Württemberg (mål C-329/06) respektive mellan Peter Funk och Stadt Chemnitz (mål C-343/06) rörande Förbundsrepubliken Tysklands beslut att inte erkänna de körkort som utfärdades till Arthur Wiedemann och Peter Funk i Republiken Tjeckien efter det att deras tyska körkort hade dragits in på grund av bruk av narkotika respektive alkohol.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

3 I första skälet i direktiv 91/439, genom vilket rådets första direktiv 80/1263/EEG av den 4 december 1980 om införande av ett gemenskapskörkort upphörde att gälla från den 1 juli 1996, anges följande:

”För genomförandet av den gemensamma transportpolitiken, för att bidra till att förbättra trafiksäkerheten och för att öka rörligheten för personer som bosätter sig i en annan medlemsstat än den där de har godkänts i ett förarprov bör det finnas ett nationellt körkort enligt en gemenskapsmall som erkänns ömsesidigt av medlemsstaterna utan att behöva bytas ut.”

4 I fjärde skälet i nämnda direktiv anges följande:

”Av trafiksäkerhetsskäl bör minimikrav fastställas för utfärdande av körkort.”

5 I sista skälet i direktiv 91/439 preciseras följande:

”Av skäl som har samband med trafiksäkerheten och vägtrafiken bör det dessutom finnas möjlighet för medlemsstaterna att, för körkortsinnehavare som har sin perma-

nenta bosättningsort inom deras territorium, tillämpa sina nationella bestämmelser om indragning, tillfälligt återkallande och ogiltigförklarande av körkort."

6 I artikel 1 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

"1. I enlighet med bestämmelserna i detta direktiv skall medlemsstaterna införa nationella körkort i överensstämmelse med den gemenskapsmall som beskrivs i bilaga 1 eller 1 a.

2. Körkort som är utfärdade av medlemsstaterna skall erkännas ömsesidigt.

3. Om innehavaren av ett giltigt nationellt körkort förlägger sin permanenta hemvist till en annan medlemsstat än den som har utfärdat körkortet får värdmedlemsstaten för körkortsinnehavaren tillämpa sina nationella bestämmelser om giltighetstid, hälsokontroller och skatter, och får på körkortet föra in all information som är nödvändig för administrativa syften."

7 Enligt artikel 7.1 i direktiv 91/439 får körkort dessutom endast utfärdas till

"a) sökande som har godkänts i ett körprov och ett kunskapsprov samt uppfyller de medicinska krav som fastställs i bilaga 2 och 3,

b) sökande med permanent bosättningsort inom den medlemsstat som utfärdar körkortet eller som kan intyga att de har studerat där i minst sex månader.”

8 Enligt punkt 14 i bilaga 3 till detta direktiv, som har rubriken ”Minimikrav i fråga om fysisk eller psykisk lämplighet att föra motordrivna fordon”, utgör alkoholkonsumtion en stor fara för trafiksäkerheten och det är, med tanke på problemets omfattning, mycket viktigt att läkarna visar stor uppmärksamhet. I punkt 14.1 första stycket i denna bilaga anges att ”körkort … inte [får] utfärdas eller förnyas för sökande eller förare som är beroende av alkohol eller inte är i stånd att avstå från att föra fordon i alkoholpåverkat tillstånd”. I andra stycket i nämnda punkt 14.1 anges att ”för sökande eller förare som tidigare har varit beroende av alkohol får körkort utfärdas eller förnyas efter en intygad avhållsamhetsperiod, om detta stöds av ett läkarutlåtande och på villkor att regelbundna hälsokontroller genomförs”.

9 I punkt 15 i samma bilaga anges att ”oavsett vilken behörighet ansökan gäller skall körkort inte utfärdas eller förnyas för sökande eller förare som är beroende av eller, utan att vara beroende, regelbundet missbrukar psykofarmaka”. I punkt 15.1 i samma bilaga föreskrivs att ”körkort … inte [ska] utfärdas eller förnyas om sökande eller förare regelbundet och i sådana mängder som kan påverka körningen negativt använder psykofarmaka som kan försämra förmågan att köra säkert. Detta gäller för alla andra läkemedel eller kombinationer av läkemedel som påverkar körförmågan.”

10 Av punkt 5 i samma bilaga följer att medlemsstaterna vid utfärdande eller förnyande av körkort får ställa krav vid läkarundersökningen som är strängare än de som fastställs i denna bilaga.

11 I artikel 7.5 i direktiv 91/439 föreskrivs följande:

”Det är inte tillåtet att inneha körkort i mer än en medlemsstat.”

12 I artikel 8 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”…

2. Om inte annat följer av tillämpningen av territorialprincipen i straffrätt och ordningsbestämmelser får den medlemsstat där innehavaren av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat har sin permanenta bosättningsort tillämpa sina nationella bestämmelser om begränsning, återkallande, indragning och annullering i fråga om körkort och, om det behövs, byta ut körkortet i detta syfte.

…

4. En medlemsstat får vägra att erkänna giltigheten av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat om innehavaren inom den förstnämnda medlemsstatens territorium är föremål för någon av de åtgärder som anges i punkt 2.

…”

13 I artikel 9 första stycket i nämnda direktiv preciseras att med ”permanent bosättningsort” avses ”den plats där en person normalt bor, dvs. under minst 185 dagar varje kalenderår, till följd av personlig och yrkesmässig anknytning eller, om personen saknar yrkesmässig anknytning, till följd av en personlig anknytning som präglas av nära band mellan personen och den plats där han bor”.

14 I artikel 12.3 i direktiv 91/439 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall bistå varandra vid genomförandet av detta direktiv och skall om så behövs utbyta upplysningar om de körkort de har registrerat.”

Den nationella lagstiftningen

Bestämmelser om erkännande av körkort som har utfärdats av andra medlemsstater

15 I 28 § punkterna 1, 4 och 5 i förordningen om personers tillträde till vägtrafik (körkortsförordning) (Verordnung über die Zulassung von Personen zum Strassenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung)) av den 18 augusti 1998 (BGBl. 1998 I, s. 2214) (nedan kallad FeV), föreskrivs följande:

”1) Innehavare av ett giltigt körkort som är utfärdat inom [Europeiska unionen] eller [Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan kallat EES] och som har sin permanenta bosättningsort i den mening som avses i 7 § punkterna 1 eller 2 i Tyskland, får – med förbehåll för den begränsning som föreskrivs i punkterna 2–4 – framföra motordrivna fordon i detta land i enlighet med den behörighet som följer av nämnda körkort. De villkor som är förknippade med ett utländskt körkort ska även iakttas i Tyskland. Bestämmelserna i förevarande förordning ska tillämpas på dessa körkort om inte annat föreskrivs.

…

4) Behörigheten enligt punkt 1 gäller inte för innehavare av ett körkort som utfärdats inom [unionen] eller EES,

…

3. om domstol har beslutat att körkortet tillfälligt eller slutgiltigt ska dras in eller en förvaltningsmyndighet har fattat ett omedelbart verkställbart eller slutgiltigt beslut om indragning i Tyskland, om utfärdande av körkort har nekats genom ett lagakraftvunnet beslut eller om körkortet inte har återkallats endast på grund av att innehavaren har förklarat sig avstå från körkortet,

…

5) Rätt att i Tyskland använda körkort som har utfärdats inom [unionen] eller EES enligt ett av de i punkt 4.3 och 4.4 angivna besluten ska beviljas efter ansökan när grunderna för återkallandet eller spärrtiden inte längre föreligger.”

Bestämmelser om indragning av körkort

16 Enligt 69 § brottsbalken (Strafgesetzbuch) ska domstolen återkalla körkortet om det av gärningen framgår att den berörda personen inte är lämpad att framföra motordrivna fordon. I enlighet med 69a § i samma lag ska domstolen samtidigt besluta om att nytt körkort inte får utfärdas under en period på mellan sex månader och fem år (spärrtid). Under vissa omständigheter kan spärrtid på obegränsad tid beslutas.

17 I 46 § FeV, genom vilken 3 § lagen om vägtrafik (Strassenverkehrsgesetz) har genomförts, anges att körkortsmyndigheten ska dra in körkortet om innehavaren av detsamma inte är lämpad att framföra motordrivna fordon. I enlighet med 46 § punkt 5 innebär en indragning att körkortet upphör att gälla. Rör det sig om ett utländskt körkort innebär indragningen att behörigheten att framföra motordrivna fordon upphör att gälla i landet.

Bestämmelser om lämplighet att framföra motordrivna fordon

18 I 11 § FeV, som har rubriken ”Lämplighet”, föreskrivs följande:

”1. Den som ansöker om körkort måste uppfylla de nödvändiga kraven på fysisk och psykisk lämplighet. Dessa krav är i synnerhet inte uppfyllda om det föreligger en

sådan sjukdom eller annan brist som avses i bilagorna 4 och 5, varvid det är uteslutet att sökanden är lämpad eller betingat lämpad att framföra motordrivna fordon. …

2. Om det framkommer omständigheter som innebär att en sökandes fysiska eller psykiska lämplighet kan ifrågasättas, kan körkortsmyndigheten besluta att den berörda personen ska förete ett läkarutlåtande i syfte att underlätta handläggningen av ett beslut om utfärdande eller förlängning av körkort eller om fastställande av begränsningar eller villkor. …

3. Körkortsmyndigheten kan besluta att ett utlåtande från ett officiellt erkänt organ för fastställande av lämplighet att framföra motordrivna fordon (ett medicinsk-psykologiskt utlåtande) ska företes i syfte att klarlägga sådana tvivel som avses i punkt 2,

…

4. vid allvarliga eller upprepade överträdelser av vägtrafikbestämmelser eller vid överträdelser som har samband med vägtrafik eller lämpligheten att framföra motordrivna fordon …

eller

5. när körkort utfärdas igen,

…

b. när körkortet dragits in av något av de skäl som avses i punkt 4.

…

8. Om den berörda personen inte låter sig undersökas eller inte inom utsatt tid inkommer med det begärda utlåtandet till körkortsmyndigheten kan nämnda myndighet fastställa att nämnda person inte är lämpad att framföra motordrivna fordon.”

19 I 13 § FeV, som har rubriken ”Lämplighet vid alkoholproblem”, ges den behöriga myndigheten under vissa omständigheter rätt att kräva in ett medicinsk-psykologiskt utlåtande som underlag för ett beslut om utfärdande eller förlängning av körkort eller om fastställande av begränsningar eller villkor i fråga om behörigheten att framföra motordrivna fordon. Detta aktualiseras bland annat när det enligt ett läkarutlåtande eller på grund av vissa omständigheter föreligger misstankar om alkoholmissbruk eller när vägtrafikbestämmelser vid upprepade tillfällen har åsidosatts under alkoholpåverkan.

20 I 14 § FeV, som har rubriken ”Lämplighet vid drogmissbruk”, föreskrivs följande:

”1. Körkortsmyndigheten kan besluta att den berörda personen ska förete ett läkarutlåtande (11 § punkt 2 tredje stycket) i syfte att underlätta handläggningen

av ett beslut om utfärdande eller förlängning av körkort eller om fastställande av begränsningar eller villkor när omständigheterna föranleder misstankar om

1. narkotikaberoende i den mening som avses i lagen om handel med narkotika (narkotikalagen) (Gesetz über den Verkehr mit Betäubungsmitteln (Betäubungsmittelgesetz)), i den lydelse som publicerades den 1 mars 1994 (BGBl. 1994 I, s. 358), ändrad genom 4 § i lag av den 26 januari 1998 (BGBl. 1998 I, s. 160), i den gällande versionen, eller beroende av någon annan psykoaktiv substans,

2. narkotikamissbruk i den mening som avses i narkotikalagen, …

…

2. Ett medicinsk-psykologiskt utlåtande ska krävas in i enlighet med 14 § punkt 1 när

1. körkortet har dragits in av något av de skäl som avses i 14 § punkt 1 eller

2. det ska prövas huruvida den berörda personen fortfarande är beroende av narkotika eller – utan att vara beroende – fortsätter att missbruka de substanser som avses i 14 § punkt 1.”

21 I 20 § punkt 1 FeV föreskrivs att när ett körkort utfärdas igen efter en indragning ska bestämmelserna avseende det första utfärdandet tillämpas. Även om körkortsmyndigheten enligt 20 § punkt 2 kan avstå från att ånyo genomföra de undersökningar som är kopplade till utfärdandet av körkort när det inte föreligger några tecken på att den sökande inte längre har de kunskaper eller förmågor som krävs, påverkar ett sådant beslut enligt 20 § punkt 3 inte skyldigheten att komma in med det medicinsk-psykologiska utlåtande som avses i 11 § punkt 3 första stycket punkt 5 FeV.

Tvisterna vid de nationella domstolarna och tolkningsfrågorna

Mål C-329/06

22 Arthur Wiedemann, som är tysk medborgare, är bosatt i Tyskland sedan den 30 juni 1995. Han bodde först i Bad Waldsee. Därefter flyttade han till Wangen i Allgäu.

23 Den 29 april 2002 utfärdade Landratsamt Ravensburg (förvaltningsmyndighet i distriktet Ravensburg) ett körkort med behörigheten B till Arthur Wiedemann. Prövotiden var 2 år. Den 2 september 2003 ålades han att delta i en kurs på grund av att han hade åsidosatt gällande trafikbestämmelser. Den 20 mars 2004 visade ett urinprov att han hade använt heroin och cannabis. Vid den aktuella tidpunkten medgav Arthur Wiedemann att han regelbundet använde cannabis.

24 Genom beslut av den 14 april 2004 drog Landratsamt Ravensburg in Arthur Wiedemanns körkort med hänvisning till att han på grund av sitt narkotikamissbruk inte var lämpad att framföra motordrivna fordon.

25 Arthur Wiedemann framställde en begäran om omprövning av beslutet. Regierungspräsidium Tübingen (det styrande organet i Tübingen) fann i beslut av den 16 augusti 2004 inte skäl att ändra det tidigare beslutet. Beslutet vann laga kraft den 20 september 2004.

26 Söndagen den 19 september 2004 antog körkortsmyndigheten i staden Karlovice (Republiken Tjeckien) ett beslut i vilket Arthur Wiedemann fastställdes vara behörig att framföra motordrivna fordon. Den 1 oktober 2004 utfärdades ett tjeckiskt körkort med behörigheten B, på vilket det angavs att innehavaren var bosatt i ”Bad Waldsee, Tyskland”.

27 Arthur Wiedemann använde detta körkort i Tyskland, varvid han den 11 oktober 2004 förorsakade en trafikolycka. Körkortet omhändertogs den 16 oktober 2004 av polismyndigheten i Ravensburg.

28 Genom beslut av den 27 oktober 2004 av Landratsamt Ravensburg fråntogs Arthur Wiedemann rätten att med nyttjande av sitt tjeckiska körkort framföra motordrivna fordon i Tyskland. Som skäl anfördes att han i enlighet med tysk lag ännu inte hade visat att han var lämpad att framföra sådana fordon. Landratsamt Ravensburg återlämnade det omhändertagna körkortet till Arthur Wiedemann efter det att det hade försetts med följande anteckning: ”Detta körkort ger inte behörighet att framföra motordrivna fordon i Tyskland.”

29 Via de tyska myndigheterna underrättades Tjeckiens transportministerium om att de behöriga tjeckiska myndigheterna hade utfärdat ett körkort till Arthur Wiedemann, trots att han hade sin huvudsakliga hemvist i Tyskland och att hans tyska

körkort tidigare hade dragits in med anledning av att han inte var lämpad att framföra motordrivna fordon på grund av narkotikamissbruk. Missbruket uppgavs fortfarande föreligga.

30 Genom skrivelser av den 18 april 2005 och den 10 januari 2006 meddelade Tjeckiens transportministerium att de behöriga tjeckiska myndigheternas beslut skulle omprövas.

31 Arthur Wiedemann framställde utan framgång en begäran om omprövning av beslutet av den 27 oktober 2004. Han ingav därför den 6 juli 2005 ett överklagande till Verwaltungsgericht Sigmaringen (förvaltningsdomstol i Sigmaringen), som beslutade att vilandeförklara målet och hänskjuta följande frågor till domstolen:

”1) Ska artiklarna 1.2, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 … tolkas så, att den omständigheten att ett körkort dragits in på grund av bristande lämplighet som förare genom ett förvaltningsbeslut i den medlemsstat där innehavaren av körkortet är bosatt inte utgör hinder för att utfärda ett körkort i en annan medlemsstat och att den förstnämnda medlemsstaten i princip även måste erkänna detta körkort?

2) Ska artiklarna 1.2, 7.1 a, 8.2 och 8.4 jämförda med bilaga 3 till direktiv 91/439 … tolkas så, att den medlemsstat där innehavaren av körkortet är bosatt inte är skyldig att erkänna ett körkort som innehavaren, efter det att hans körkort dragits in i den förstnämnda medlemsstaten, har förvärvat på ett otillbörligt sätt, antingen genom att medvetet vilseleda körkortsmyndigheten i den utfärdande medlemsstaten och utan att bevisa att han på nytt är lämpad som förare, eller i samförstånd med tjänstemän i den sistnämnda medlemsstaten?

3. Ska artiklarna 1.2, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 … tolkas så, att den medlemsstat där innehavaren av körkortet är bosatt, efter det att förvaltningsmyndigheter i denna medlemsstat har dragit in ett körkort, tillfälligt kan återkalla ett körkort som har utfärdats i en annan medlemsstat eller förbjuda användandet av detsamma medan den utfärdande medlemsstaten prövar om det körkort som erhållits på otillbörligt sätt ska dras in?”

32 Den 26 april 2007 informerades domstolen om att det tjeckiska transportministeriet den 14 mars 2006 hade skickat en skrivelse till sin tyska motsvarighet. I skrivelsen fastställde avsändaren att Arthur Wiedemanns tjeckiska körkort hade utfärdats i enlighet med tillämpliga bestämmelser. Den nationella domstolen har tillställt EG-domstolen denna skrivelse och en tysk översättning av densamma. I enlighet med artikel 23 i domstolens stadga har nämnda handlingar tillställts samtliga som inkommit med skriftliga yttranden.

Mål C-343/06

33 Genom slutlig dom av den 25 maj 2001 dömde Amtsgericht Chemnitz (distriktsdomstol i Chemnitz) Peter Funk för rattfylleri. Vid tidpunkten för domen innehade Peter Funk ett körkort med behörigheten B, vilket hade utfärdats i Tyskland den 12 juli 2000. Hans behörighet att framföra motordrivna fordon annullerades och hans körkort drogs in. Han ålades en spärrtid på nio månader, under vilken han inte fick ansöka om tyskt körkort. Spärrtiden löpte ut den 24 februari 2002.

34 I syfte att erhålla ett nytt körkort genomgick Peter Funk en medicinsk-psykologisk undersökning. Undersökningen utmynnade i en rapport av den 7 februari 2002, i vilken det fastställdes att han inte var lämpad att framföra motordrivna fordon eftersom det förelåg en väsentlig risk för återfall. Hans personlighet ansågs inte ha utvecklats i en positiv riktning. Icke desto mindre utfärdades ett nytt körkort till Peter Funk den 26 mars 2002 efter det att han hade genomgått en kurs.

35 Vid en kontroll som genomfördes den 17 juni 2002 fastställdes att Peter Funk än en gång hade kört alkoholpåverkad. I ett nytt utlåtande av den 17 juni 2003, vilket föranleddes av nämnda kontroll, konstaterades att det var sannolikt att han skulle fortsätta att köra alkoholpåverkad. Genom beslut av den 15 juli 2003 drog Chemnitz stad därför än en gång in Peter Funks körkort. Peter Funk överklagade inte beslutet.

36 Peter Funk ansökte om ett nytt körkort den 2 december 2003. Han valde emellertid att dra tillbaka sin ansökan efter ett negativt utlåtande av den 27 februari 2004.

37 Av beslutet om hänskjutande framgår att Peter Funk den 9 december 2004 erhöll ett körkort med behörigheten B i Teplice (Republiken Tjeckien). Vid utfärdandet var Peter Funk enligt folkbokföringsmyndigheten i Chemnitz bara bosatt i Chemnitz, vilket han själv har bekräftat vid en senare tidpunkt.

38 Efter det att Chemnitz stad hade informerats härom krävde den, den 10 februari 2005, att Peter Funk skulle inkomma med ett utlåtande i vilket det intygades att han var lämplig att framföra motordrivna fordon. Peter Funk kom inte in med ett sådant utlåtande, varpå Chemnitz stad genom beslut av den 11 maj 2005 fråntog honom rätten att använda sitt tjeckiska körkort i Tyskland och ålade honom att vid vite inkomma med körkortet för att uppgift om detta förbud skulle antecknas på körkortet. Genom beslut av den 31 maj 2005 fastställdes vitet till 500 euro. Peter Funk informerades även om att det aktuella körkortet kunde komma att dras in.

39 Peter Funks begäran om omprövning av beslutet föranledde ingen ändring. Han ingav därefter ett överklagande till Verwaltungsgericht Chemnitz (förvaltningsdomstol i Chemnitz), som beslutade att vilandeförklara målet och hänskjuta följande frågor till domstolen:

”1) Får en medlemsstat enligt artiklarna 1.2, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 … kräva att innehavaren av ett körkort som har utfärdats i en annan medlemsstat ansöker hos myndigheterna i den förstnämnda medlemsstaten om ett erkännande av rätten att använda nämnda körkort på den förstnämnda medlemsstatens territorium, om innehavaren av körkortet vid ett tidigare tillfälle har fått ett tidigare körkort som utfärdats i den förstnämnda medlemsstaten indraget där eller om det tidigare körkortet på något annat sätt har annullerats?

Om frågan ska besvaras nekande:

2. Ska artiklarna 1.2, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 … tolkas så, att en medlemsstat inom sitt territorium får vägra att erkänna ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat, om förvaltningsmyndigheterna i den förstnämnda medlemsstaten vid ett tidigare tillfälle har dragit in ett tidigare körkort som den utfärdat till den berörda personen, när en spärrtid för utfärdande av nytt körkort inte föreskrivs i den förstnämnda medlemsstatens rättsordning vid förvaltningsrättsliga beslut om indragning och annullering av körkort och ett grundläggande villkor för ett sådant utfärdande är att den berörda personen efter föreläggande från förvaltningsmyndigheterna inger bevis på att han eller hon är lämpad att framföra motordrivna fordon i form av ett medicinsk-psykologiskt utlåtande, vilket regleras i nationell lag?

Om frågan ska besvaras nekande:

3. Ska artiklarna 1.2, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 … tolkas så, att en medlemsstat inom sitt territorium får vägra att erkänna ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat, om förvaltningsmyndigheterna i den förstnämnda medlemsstaten vid ett tidigare tillfälle har dragit in ett tidigare körkort som den utfärdat till den berörda personen, eller om körkortet har annullerats, och objektiva omständigheter (personen är inte bosatt i den medlemsstat som har utfärdat körkortet och personen har förgäves ansökt om nytt körkort i den förstnämnda medlemsstaten) tyder på att det enda syftet med att ansöka om ett EU-körkort i en annan medlemsstat var att kringgå de stränga materiella kraven i förfarandet som den förstnämnda medlemsstaten tillämpar när körkort utfärdas på nytt, särskilt med avseende på det medicinsk-psykologiska utlåtandet?”

40 En skrivelse av den 5 september 2005 från det tjeckiska transportministeriet, i vilken det bekräftades att Peter Funks tjeckiska körkort var giltigt, bifogades nämnda ministeriums yttranden och tillställdes dessutom domstolen genom en försändelse av den 21 juni 2007. I enlighet med artikel 23 i domstolens stadga har nämnda handling tillställts samtliga personer som inkommit med skriftliga yttranden.

Förfarandet vid domstolen

41 Målen C-329/06 och C-343/06 har genom beslut av domstolens ordförande av den 10 oktober 2006 förenats vad gäller det skriftliga och det muntliga förfarandet samt domen.

42 Genom ett antal skriftliga frågor som delgavs den 1 augusti 2007 inhämtade domstolen information från den tjeckiska regeringen, dels om medlemsstatens lagstiftning om kontroll av villkoren i artikel 7.1 a och b i direktiv 91/439 och möjligheten att utfärda körkort på vilka det anges att innehavaren är bosatt i en annan medlemsstat, dels om kriterierna för att avgöra om en person har bosättning i denna medlemsstat och förekomsten av kontroller för att säkerställa att det rör sig om faktisk bosättning.

43 Genom ett telefax som inkom till domstolens kansli den 31 augusti 2007 besvarade den tjeckiska regeringen nämnda frågor med att villkoret om permanent bosättningsort, såsom det föreskrivs i direktiv 91/439, infördes i den tjeckiska rättsordningen först den 1 juli 2006. Före detta datum tillät de tjeckiska bestämmelserna att körkort utfärdades till personer som inte hade sin permanenta eller tillfälliga bosättningsort i Republiken Tjeckien.

Prövning av tolkningsfrågorna

44 De aktuella tolkningsfrågorna rör två aspekter av ömsesidigt erkännande av körkort, vilka ska prövas i tur och ordning. Det rör sig dels om medlemsstaters möjlighet att vägra att erkänna giltigheten av körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat, dels om möjligheten att tillfälligt återkalla den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett sådant körkort i väntan på att den utfärdande medlemsstaten tar ställning till en eventuell indragning av detsamma.

Medlemsstaters möjlighet att vägra att erkänna giltigheten av körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat

45 Det ska inledningsvis noteras att det, inom ramen för det i artikel 234 EG inrättade förfarandet för samarbete mellan de nationella domstolarna och EG-domstolen, ankommer på EG-domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar, så att den kan avgöra det mål som är anhängigt vid den. I detta syfte åligger det EG-domstolen att i förekommande fall omformulera den fråga som har ställts till den. Domstolen ska dessutom tolka alla bestämmelser i gemenskapsrätten som de nationella domstolarna behöver för att slita tvister som har hänskjutits till dem, även om dessa bestämmelser inte anges uttryckligen i de frågor som dessa domstolar har ställt (dom av den 18 mars 1993 i mål C-280/91, Viessmann, REG 1993, s. I-971, punkt 17, av den 11 december 1997 i mål C-42/96, Immobiliare SIF, REG 1997, s. I-7089, punkt 28, och av den 8 mars 2007 i mål C-45/06, Campina, REG 2007, s. I-2089, punkterna 30 och 31).

46 Med hänsyn till de faktiska omständigheter som ligger till grund för målen vid de nationella domstolarna och innehållet i de yttranden som har inkommit till domstolen ska artikel 7.1 a och b i direktiv 91/439 beaktas vid prövningen av de ställda frågorna. För att kunna lämna ett användbart och så utförligt svar som möjligt på de ställda frågorna ska omfattningen av desamma därför, i den mån som de nationella domstolarna har underlåtit att göra det, utökas på detta sätt.

47 De nationella domstolarna har ställt de två första frågorna i mål C-329/06 och den andra och den tredje frågan i mål C-343/06 för att få klarhet i huruvida artiklarna 1.2, 7.1 a och b, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 ska tolkas så, att de utgör hinder för en medlemsstat (värdmedlemsstaten) att, inom sitt territorium, vägra erkänna ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat (den utfärdande medlemsstaten), om innehavaren av körkortet vid ett tidigare tillfälle har fått ett tidigare körkort indraget i värdmedlemsstaten på grund av att han eller hon har kört drog- eller alkoholpåverkad, när vederbörande har erhållit det utländska körkortet under en period under vilken någon spärrtid inte förelåg, men i strid med de krav på bosättning eller lämplighet som värdmedlemsstaten uppställt i syfte att säkerställa trafiksäkerheten.

48 Dessa frågor ska prövas tillsammans med den första frågan i mål C-343/06, genom vilken den nationella domstolen önskar få klarhet i huruvida en värdmedlemsstat kan kräva att innehavaren av ett nytt körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat på förhand ansöker om tillstånd att begagna sig av nämnda körkort i värdmedlemsstaten, om vederbörande har fått sitt tidigare körkort indraget eller annullerat i den sistnämnda medlemsstaten.

49 Av första skälet i direktiv 91/439 följer att den allmänna principen om ömsesidigt erkännande av körkort som är utfärdade av medlemsstaterna, vilken föreskrivs i artikel 1.2 i detta direktiv, har införts särskilt för att öka rörligheten för personer som bosätter sig i en annan medlemsstat än den där de har godkänts i ett förarprov (dom av den 29 april 2004 i mål C-476/01, Kapper, REG 2004, s. I-5205, punkt 71).

50 Enligt fast rättspraxis stadgas i nämnda artikel 1.2 ett formlöst ömsesidigt erkännande av körkort som utfärdats av medlemsstaterna. I denna bestämmelse åläggs medlemsstaterna en klar och precis skyldighet, som innebär att medlemsstaterna inte har något utrymme att efter eget skön bedöma vilka åtgärder som ska vidtas för att iaktta denna skyldighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 oktober 1998 i mål C-230/97, Awoyemi, REG 1998, s. I-6781, punkterna 41 och 43, av den 10 juli 2003 i mål C-246/00, kommissionen mot Nederländerna, REG 2003, s. I-7485, punkterna 60 och 61, och domen i det ovannämnda målet Kapper, punkt 45, beslut av

den 6 april 2006 i mål C-227/05, Halbritter, punkt 25, och av den 28 september 2006 i mål C-340/05, Kremer, punkt 27).

51 Av detta följer att värdmedlemsstaten inte kan uppställa några formella villkor för erkännandet av körkort som är utfärdade av en annan medlemsstat. Det strider således mot nämnda princip om ömsesidigt erkännande att kräva att innehavaren av ett körkort som är utfärdat av en medlemsstat ska ansöka om ett erkännande av nämnda körkort i en annan medlemsstat (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Nederländerna, punkt 60 och följande punkter).

52 Den utfärdande medlemsstaten är skyldig att kontrollera att de minimivillkor som uppställs i gemenskapsrätten, bland annat villkoren avseende bosättning och lämplighet, är uppfyllda och att det därmed är motiverat att utfärda ett körkort och, i förekommande fall, ett nytt körkort.

53 Detta innebär att när myndigheterna i en medlemsstat har utfärdat ett körkort i enlighet med artikel 1.1 i direktiv 91/439 har de andra medlemsstaterna inte rätt att kontrollera att de villkor för utfärdande som uppställs i nämnda direktiv har iakttagits (se, för ett liknande resonemang, besluten i de ovannämnda målen Halbritter, punkt 34, och Kremer, punkt 27). Innehav av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat måste anses utgöra bevis för att körkortsinnehavaren vid tidpunkten för utfärdandet uppfyllde de villkor för utfärdande som föreskrivs i nämnda direktiv (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Nederländerna, punkt 75, beslut av den 11 december 2003 i mål C-408/02, Da Silva Carvalho, punkt 21, och domen i det ovannämnda målet Kapper, punkt 46). Det faktum att en medlemsstat enligt punkt 5 i bilaga 3 till nämnda direktiv vid utfärdandet av körkort får ställa krav avseende läkarundersökningen som är strängare än de som fastställs i nämnda bilaga påverkar således inte medlemsstatens skyldighet att erkänna körkort som är utfärdade av andra medlemstater i enlighet med samma direktiv.

54 Av detta följer till att börja med att en värdmedlemsstat, som tillämpar strängare villkor för utfärdandet av körkort efter det att ett tidigare körkort har dragits in, inte

kan vägra att erkänna ett körkort som har utfärdats vid ett senare tillfälle av en annan medlemsstat enbart med anledning av att det har utfärdats med tillämpning av nationella bestämmelser i vilka kraven inte är desamma som i värdmedlemsstaten.

55 Principen om ömsesidigt erkännande av körkort utgör vidare hinder för att en värdmedlemsstat vägrar att erkänna ett körkort, som en annan medlemsstat har utfärdat, på grund av att innehavaren av körkortet, enligt värdmedlemsstatens uppgifter, vid körkortets utfärdande inte uppfyllde villkoren för att erhålla körkortet (se, för ett liknande resonemang, beslutet i det ovannämnda målet Da Silva Carvalho, punkt 22, och domen i det ovannämnda målet Kapper, punkt 47).

56 I direktiv 91/439 föreskrivs nämligen att den medlemsstat som utfärdar ett körkort ensam är behörig att säkerställa att körkortet utfärdas med iakttagande av de krav som föreskrivs i nämnda direktiv. Det är därför endast denna medlemsstat som ska vidta ändamålsenliga åtgärder avseende körkorten, om det senare visar sig att innehavarna inte uppfyllde dessa krav (se, för ett liknande resonemang, beslutet i det ovannämnda målet Da Silva Carvalho, punkt 23, och domen i det ovannämnda målet Kapper, punkt 48).

57 När en medlemsstat har goda skäl att ifrågasätta lagenligheten av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat, ankommer det på den förstnämnda medlemsstaten att, inom ramen för ömsesidigt bistånd och utbyte av upplysningar i enlighet med artikel 12.3 i direktivet, underrätta den andra medlemsstaten om detta. För det fall den medlemsstat som har utfärdat körkorten inte vidtar ändamålsenliga åtgärder, kan värdmedlemsstaten inleda ett förfarande i enlighet med artikel 227 EG mot denna medlemsstat och yrka att domstolen ska fastställa att den har åsidosatt sina skyldigheter enligt direktiv 91/439 (se, för ett liknande resonemang, beslutet i det ovannämnda målet Da Silva Carvalho, punkt 23, och domen i det ovannämnda målet Kapper, punkt 48).

58 Såsom framgår av sista skälet i direktiv 91/439 ges medlemsstaterna i artikel 8.2 och 8.4 i nämnda direktiv, av skäl som har samband med trafiksäkerheten, möjlighet att

tillämpa sina nationella bestämmelser om begränsning, återkallande, indragning och annullering i fråga om körkort för körkortsinnehavare som har sin permanenta bosättningsort inom deras territorium.

59 Det ska emellertid erinras om att denna möjlighet, såsom den följer av artikel 8.2 i direktiv 91/439, endast kan utnyttjas med anledning av den berörda personens agerande efter det att en annan medlemsstat utfärdade körkortet (se, för ett liknande resonemang, besluten i de ovannämnda målen Halbritter, punkt 38, och Kremer, punkt 35).

60 Vidare utgör artikel 8.4 första stycket i direktiv 91/439, i vilket det föreskrivs att en medlemsstat får vägra att erkänna giltigheten av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat om innehavaren inom den förstnämnda medlemsstatens territorium är föremål för en åtgärd avseende begränsning, återkallande, indragning och annullering i fråga om körkort, ett undantag från den allmänna principen om ömsesidigt erkännande av körkort och ska av denna anledning tolkas restriktivt (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Kapper, punkterna 70 och 72, och besluten i de ovannämnda målen Halbritter, punkt 35, och Kremer, punkt 28).

61 Det ska först påpekas att även om denna bestämmelse under vissa villkor ger en medlemsstat möjlighet att vägra att erkänna giltigheten av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat, innebär detta likväl inte att den förstnämnda medlemsstaten kan kräva att innehavaren av ett sådant körkort innan det tas i bruk utverkar ett godkännande att använda detsamma, såsom den tyska regeringen har gjort gällande (se, för ett liknande resonemang, beslutet i det ovannämnda målet Kremer, punkt 37).

62 Med tanke på att de minimivillkor som uppställs i direktiv 91/439, inklusive de villkor som anges i bilaga 3 till nämnda direktiv avseende lämpligheten att framföra motordrivna fordon, ska beaktas när en medlemsstat utfärdar körkort, skulle en tolkning av artikel 8.4 första stycket i direktivet enligt vilken varje person som haft ett körkort

som har dragits in eller annullerats i en medlemsstat kan åläggas att, hos de behöriga myndigheterna i nämnda medlemsstat, ansöka om tillstånd att utnyttja den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat vid ett senare tillfälle, strida mot det föreskrivna formlösa ömsesidiga erkännandet av körkort.

63 Nämnda bestämmelse kan inte heller åberopas av en medlemsstat för att på obestämd tid vägra att erkänna ett körkort som vid ett senare tillfälle har utfärdats av en annan medlemsstat, när körkortsinnehavaren inom den förstnämnda statens territorium har varit föremål för åtgärder avseende indragning eller annullering av ett tidigare körkort som har utfärdats av denna medlemsstat (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Kapper, punkt 76, samt besluten i de ovannämnda målen Halbritter, punkt 27, och Kremer, punkt 29). Att anse att en medlemsstat har rätt att grunda sig på nationella bestämmelser för att på obestämd tid motsätta sig ett erkännande av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat skulle nämligen stå i direkt motsats till principen om ömsesidigt erkännande av körkort, vilken utgör själva grundstenen i det system som införts genom direktiv 91/439 (domen i det ovannämnda målet Kapper, punkt 77, samt besluten i de ovannämnda målen Halbritter, punkt 28, och Kremer, punkt 30).

64 I punkt 38 i beslutet i det ovannämnda målet Kremer fastställde domstolen närmare bestämt att när ett körkort har dragits in i en medlemsstat, utan att någon spärrtid har bestämts, får nämnda medlemsstat enligt bestämmelserna i artikel 1.2 jämförd med artikel 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 inte inom sitt territorium vägra att erkänna den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som därefter har utfärdats av en annan medlemsstat och därmed giltigheten av nämnda körkort, då innehavaren av detsamma inte är underkastad villkoren i den förstnämnda medlemsstaten för utfärdande av ett nytt körkort efter indragning, inklusive prövningen av vederbörandes lämplighet i samband med vilken det fastställs att grunderna för indragningen inte längre föreligger.

65 Av det ovan anförda framgår att bestämmelserna i artiklarna 1.2 och 8.4 i direktiv 91/439 däremot inte utgör hinder för en medlemsstat att, när en person har

fått sitt körkort indraget i denna medlemsstat och en spärrtid bestämts, vägra erkänna ett nytt körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat under spärrtiden.

66 Även om den medlemsstat i vilken den berörda personen har permanent bosättning enligt artikel 8.2 i direktiv 91/439 inte kan vägra att erkänna körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat enbart med hänvisning till att myndigheterna i den förstnämnda medlemsstaten vid ett tidigare tillfälle dragit in ett tidigare körkort för personen i fråga, tillåter nämnda bestämmelser likväl, vilket det erinrats om i punkterna 58 och 59 i förevarande dom, att värdmedlemsstaten, om inte annat följer av tillämpningen av territorialprincipen i straffrätt och ordningsbestämmelser, begränsar, återkallar, drar in eller annullerar det nya körkortet, om innehavarens agerande efter utfärdandet av detsamma motiverar det enligt medlemsstatens lagstiftning.

67 För att besvara de frågor som ställts av de nationella domstolarna ska domstolen vidare särskilt undersöka tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande, såsom den beskrivits ovan, när det är klarlagt att det nya körkortet har utfärdats i strid med villkoret om bosättning i direktiv 91/439.

68 Av fjärde skälet i nämnda direktiv framgår att villkoren i artikel 7.1 a och b i direktivet ingår bland de villkor som uppställts för att säkerställa trafiksäkerheten. I nämnda bestämmelser uppställs krav avseende lämplighet respektive bosättning för utfärdandet av körkort.

69 Såsom Europeiska gemenskapernas kommission har uppgett i sitt yttrande är syftet med villkoret om bosättning bland annat att förebygga ”körkortsturism” i brist på fullständig harmonisering mellan medlemsstaternas bestämmelser om utfärdande av körkort. Såsom generaladvokaten har anfört i punkt 78 i sitt förslag till avgörande är detta villkor dessutom en nödvändig förutsättning för kontrollen av att villkoret avseende lämplighet är uppfyllt.

70 I artikel 7.5 i direktiv 91/439, i vilken det anges att det inte är tillåtet att inneha körkort i mer än en medlemsstat, fastställs nämligen principen om ett enda körkort. Villkoret avseende bosättning, vilket avgör vilken medlemsstat som är utfärdande medlemsstat, har således, i egenskap av ett första villkor som gör det möjligt att kontrollera att en sökande uppfyller övriga villkor i direktivet, särskild betydelse i förhållande till de sistnämnda villkoren.

71 Trafiksäkerheten skulle således kunna äventyras om nämnda krav på bosättning inte iakttogs med avseende på en person vars körkort har begränsats, återkallats, dragits in eller annullerats i den mening som avses i artikel 8.4 i direktiv 91/439.

72 Av detta följer att när det på grundval av uppgifter på körkortet eller andra obestridliga uppgifter som härrör från den utfärdande medlemsstaten, och inte enligt värdmedlemsstatens uppgifter, är möjligt att fastställa att kravet på bosättning i artikel 7.1 b i direktiv 91/439 inte iakttogs vid utfärdandet av körkortet, kan värdmedlemsstaten, inom vars territorium innehavaren av nämnda körkort har fått ett tidigare körkort indraget, vägra att erkänna den behörighet att framföra motordrivna motorfordon som följer med ett körkort som utfärdats av en annan medlemsstat vid en senare tidpunkt då ingen spärrtid förelåg.

73 Med beaktande av vad som anförts ovan ska de ställda frågorna besvaras så att artiklarna 1.2, 7.1, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 ska tolkas så, att de utgör hinder för att en medlemsstat, under sådana omständigheter som är aktuella i målen vid de nationella domstolarna, inom sitt territorium vägrar att erkänna den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat vid en senare tidpunkt då ingen spärrtid förelåg, och därmed giltigheten av nämnda körkort, till dess att innehavaren av detsamma har uppfyllt villkoren i den förstnämnda medlemsstaten för utfärdande av ett nytt körkort efter indragning av ett tidigare körkort, däribland att vederbörande har genomgått en prövning av sin lämplighet och att det därvid har kunnat fastställas att grunderna för indragningen

inte längre föreligger. Under samma omständigheter utgör nämnda bestämmelser inte hinder för att en medlemsstat, inom sitt territorium, vägrar att erkänna den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat vid ett senare tillfälle, när det på grundval av uppgifter på körkortet eller andra obestridliga uppgifter som härrör från den utfärdande medlemsstaten är klarlagt att innehavaren av körkortet, vilken fått ett tidigare körkort indraget i den förstnämnda medlemsstaten, vid utfärdandet av det nya körkortet inte hade permanent bosättning i den utfärdande medlemsstaten.

Huruvida den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat tillfälligt kan återkallas

74 Den nationella domstolen har ställt sin tredje fråga i mål C-329/06 för att få klarhet i huruvida artiklarna 1.2, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 ska tolkas så, att en medlemsstat efter det att dess förvaltningsmyndigheter har dragit in ett körkort, av trafiksäkerhetsskäl tillfälligt kan återkalla den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som har utfärdats vid ett senare tillfälle av en annan medlemsstat, när den sistnämnda medlemsstaten har meddelat att den ämnar undersöka omständigheterna vid utfärdande av det nya körkortet och att detta kan resultera i att körkortet dras in.

Huruvida frågan är relevant

75 I sitt skriftliga yttrande i mål C-329/06 har den tyska regeringen, med anledning av den ståndpunkt som Republiken Tjeckien framförde i sin skrivelse av den 14 mars 2006, till vilken det hänvisas i punkt 32 i förevarande dom, enligt vilken nämnda medlemsstat inte ämnade dra in Arthur Wiedemanns körkort, anfört att tolkningsfrågan inte längre är relevant.

76 Domstolen erinrar om att det i ett förfarande enligt artikel 234 EG, vilket grundar sig på en tydlig funktionsfördelning mellan de nationella domstolarna och EG-domstolen, uteslutande ankommer på den nationella domstol vid vilken tvisten anhängiggjorts och som har ansvaret för det rättsliga avgörandet att mot bakgrund av omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till domstolen. Följaktligen är domstolen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som har ställts avser tolkningen av gemenskapsrätten (se bland annat dom av den 13 mars 2001 i mål C-379/98, PreussenElektra, REG 2001, s. I-2099, punkt 38, av den 18 december 2007 i mål C-341/05, Laval un Partneri, REG 2007, s. I-11767, punkt 45, och av den 14 februari 2008 i mål C- 450/06, Varec, REG 2008, s. I-581, punkt 23).

77 Domstolen har dock ansett att det i undantagsfall ankommer på den att, för att pröva sin egen behörighet, undersöka de omständigheter under vilka den nationella domstolen har framställt sin begäran om förhandsavgörande (se domen i det ovannämnda målet Varec, punkt 24 och där angiven rättspraxis). Domstolen har möjlighet att underlåta att besvara en fråga som en nationell domstol har ställt när det är uppenbart att den begärda tolkningen av gemenskapsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen eller när frågan är hypotetisk (se, för ett liknande resonemang, bland annat domarna i de ovannämnda målen PreussenElektra, punkt 39, och Laval un Partneri, punkt 46).

78 I förevarande fall har den tyska regeringen inte ifrågasatt domstolens behörighet vid den tidpunkt då begäran om förhandsavgörande inkom. Nämnda regering har endast uppgett att förevarande fråga inte längre är relevant till följd av det tjeckiska transportministeriets skrivelse av den 14 mars 2006, då denna innebar att de tjeckiska myndigheterna slutgiltigt beslutade att inte dra in det tjeckiska körkort som är aktuellt i målet vid den nationella domstolen.

79 Det ankommer emellertid på den nationella domstolen, och inte på EG-domstolen, att bedöma nämnda skrivelses innebörd för att avgöra om den utgör ett sådant avslag. Under alla omständigheter ska den nationella domstolen ensam avgöra huruvida svaret på tolkningsfrågan, med beaktande av de faktiska omständigheter som den hade kännedom om innan begäran om förhandsavgörande hänsköts till EG-domstolen, inte längre är relevant för att lösa den tvist som anhängiggjorts vid den.

80 Av detta följer att tolkningsfrågan ska besvaras.

Prövning i sak

81 Det ska inledningsvis konstateras att när en medlemsstat på grundval av direktiv 91/439 är skyldig att erkänna körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat, skulle den ändamålsenliga verkan av det ömsesidiga erkännandet av körkort äventyras om det var möjligt för den förstnämnda medlemsstaten att återkalla den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med nämnda körkort, under den tid som den andra medlemsstaten kontrollerar omständigheterna vid utfärdandet.

82 Även om denna prövning kan resultera i att det berörda körkortet dras in skulle det tillfälliga återkallandet av den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med nämnda körkort i ett sådant fall grunda sig på att körkortet förutsätts vara olagligt, vilket inte vore förenligt med den rättspraxis från EG-domstolen som det erinras om i punkt 53 i förevarande dom. Enligt nämnda rättspraxis måste innehav av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat anses utgöra bevis för att körkortsinnehavaren vid tidpunkten för utfärdandet uppfyllde de villkor för utfärdande som föreskrivs i direktiv 91/439.

83 Den medlemsstat som, efter att ha dragit in en persons körkort, enligt bestämmelserna i detta direktiv är skyldig att erkänna ett körkort som en annan medlemsstat har utfärdat till nämnda person vid ett senare tillfälle kan således inte återkalla den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med det nya körkortet.

84 När en medlemsstat, i enlighet med andra delen av svaret i punkt 73 i förevarande dom, undantagsvis har rätt att vägra att erkänna giltigheten av ett körkort som har

utfärdats av en annan medlemsstat, har den förstnämnda medlemsstaten *a fortiori* rätt att återkalla den behörighet att framföra motordrivna fordon som tillkommer innehavaren av nämnda körkort medan den andra medlemsstaten undersöker omständigheterna vid utfärdandet av detsamma, i synnerhet vad avser iakttagandet av kravet på bosättning i artikel 7.1 b i direktiv 91/439, vilket eventuellt kan resultera i att körkortet dras in.

85 Det ska dessutom erinras om att en medlemsstat, såsom anges i punkt 66 i förevarande dom, enligt artikel 8.2 i direktiv 91/439 får tillämpa sina nationella bestämmelser om begränsning, återkallande, indragning och annullering i fråga om körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat med anledning av den berörda personens agerande efter det att nämnda körkort utfärdades.

86 Med hänsyn till vad som har anförts ovan ska den tredje frågan i mål C-329/06 besvaras så, att artiklarna 1.2, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439 utgör hinder för en medlemsstat, som enligt detta direktiv är skyldig att erkänna den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat, att tillfälligt återkalla nämnda behörighet medan den andra medlemsstaten kontrollerar omständigheterna vid utfärdandet av körkortet. Nämnda bestämmelser utgör emellertid inte, under samma omständigheter, hinder för en medlemsstat att återkalla nämnda behörighet, om det följer av uppgifter på körkortet eller andra obestridliga uppgifter som härrör från den andra medlemsstaten att kravet på bosättning i artikel 7.1 b i direktiv 91/439 inte har iakttagits vid utfärdandet av körkortet.

Rättegångskostnader

87 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella

domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

1) **Artiklarna 1.2, 7.1, 8.2 och 8.4 i rådets direktiv 91/439/EEG av den 29 juli 1991 om körkort, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 av den 29 september 2003, ska tolkas så, att de utgör hinder för en medlemsstat att, under sådana omständigheter som är aktuella i målen vid de nationella domstolarna, inom sitt territorium, vägra erkänna den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat vid en senare tidpunkt då ingen spärrtid förelåg, och därmed giltigheten av nämnda körkort, till dess att innehavaren av detsamma har uppfyllt villkoren i den förstnämnda medlemsstaten för utfärdande av ett nytt körkort efter indragning av ett tidigare körkort, däribland att vederbörande har genomgått en prövning av sin lämplighet och att det därvid har kunnat fastställas att grunderna för indragningen inte längre föreligger.**

   Under samma omständigheter utgör nämnda bestämmelser inte hinder för en medlemsstat att, inom sitt territorium, vägra erkänna den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat vid ett senare tillfälle, när det på grundval av uppgifter på körkortet eller andra obestridliga uppgifter som härrör från den utfärdande medlemsstaten är klarlagt att innehavaren av körkortet, vilken fått ett tidigare körkort indraget i den förstnämnda medlemsstaten, vid utfärdandet av det nya körkortet inte hade permanent bosättning i den utfärdande medlemsstaten.

2) **Artiklarna 1.2, 8.2 och 8.4 i direktiv 91/439, i dess lydelse enligt förordning nr 1882/2003, utgör hinder för en medlemsstat, som enligt detta direktiv är**

skyldig att erkänna den behörighet att framföra motordrivna fordon som följer med ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat, att tillfälligt återkalla nämnda behörighet medan den andra medlemsstaten kontrollerar omständigheterna vid utfärdandet av körkortet. Nämnda bestämmelser utgör emellertid inte, under samma omständigheter, hinder för en medlemsstat att återkalla nämnda behörighet, om det följer av uppgifter på körkortet eller andra obestridliga uppgifter som härrör från den andra medlemsstaten att kravet på bosättning i artikel 7.1 b i direktiv 91/439 inte har iakttagits vid utfärdandet av körkortet.

Underskrifter